

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

ԱՅԻՐԻՆԷ. Բիժպարբէն (Հարաւա-
ն Ափրիկէ) հետագայի Կր ծանու-
նած թէ յաւիս Ար գիւղեր կրակ ծա-
ած է տեղւոյն Տէ Պրիբ հանքին բե-
ան, և ութ հարիւր հանքային գոր-
ւարդ հանքին մէջ թաղածած մնա-
ած են, Կր ծանուցուի թէ լոնգը գոր-
ւարդներէն երբեք հանքի չափ ան-
քի յետած են, քիւղ որս հանքին
նօրէն Պ. Լինտոնէ, Գործարար մա-
ւոր Ափրիկէի բնիկներէն էին, մասամբ
Երուսաղէմի բնիկներն էին:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐԻ. Թ-յին թըշ-
նակիցը Սոֆիայէ կը հեռագրէ. «Բա-
ր մ'օրէ ի վեր կը գիտուի թէ գեր-
անակա՞ն հիւպատոսարանի պատմո՞ս-
ըրը շատ թննանական ընթացք մը
ունեն ֆերտիկանտո իշխանին դէմ, և
սովետաբեր համարձակապէս կ'ըսեն թէ
ուրվաբորի մէջ Բ. Բարձրութեան օ-
րէն համարած են այս երեսը ևս խօսք

ապրիլին պատճառելի Մոֆիայի մէջ իրականացնուած և քաղաքական խար-
դող, որը զայն իսկին թէ գերեզման պաշ-
տենակն յոյժ խոնջեմ և զգուշացող են
և քաղաքապետական հասարակ արտա-
րութիւննց կատարման համար իր պաշ-
տենական մեծերէն հրահանգի կը պաշ-
տեն Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ
գերեզման հիւպատոս Պ. Ֆոն Ուլյալե
կը Պրեքին կատարուի թիւննց երկոյց
մը առացած է, որ իրեն իրաւունք
նոյնտայ արտաքին աննպատակ խոսելու
մտրուածու ըլլալն վրայ, »

—4. Պոյսէ հետազոտուած լինելով
Լեւոնտին լրագրողն էր Կաւկասիայէն
ենդր 600 տոն Ձերքննելիք իր խոր-
հուի ընակիցներ Սուրիոյ սահմանաց
նու, Կանայ կողմէն, Երեւոյ, ժողո-
ւոյն մէջ հաջորդ մ'ընաւ, և աւել-
կառաւարութիւնը պատասխանեց թէ
ինք այսպիսի տեղեկութիւն մը չէ ա-
ռած :

ԿԼԻՍ. Փեթերսբուրգի լրագիրն որ
սա տեղեկութիւնները կը հրատարակէ
կարծիքն է չորսայլ գաւառաց արիւր
վիճակն կ'այս, կարսի գաւառն, որ
1878 թի թուրքերի կորէն մեզ թողուե-
ան, 336 աշխարհագրական մղոն ըն-
դարձակութիւն ունի, Լեւոնտո երկրի
մէջ հարաւային, արեւելեան եւ արեւ-
մտեան կողմէ, կ'այ անտառներով եւ
շքեղ մարգագետիններով, Հիւսիսային
կողմը կուր գետը կ'ուռագէ տարրի-
նակ կենդանի բաղեւերը Տօկիտ ու ուր
ցորենն եւ գարնի կը մշակուին, Դաւա-
նակ լեւնտոն մասին մէջ ալ բաղերեր
լեւնտաբայտեր պակաս չեն, օրինակ
համար Արտահանի անհան Տօկիտ որ
երբեմն կը նկատուի Լեւնտոյին համար
արտօնող շտմութարան, Հարաւային ա-
րեւմտեան կողմը, մերձ յՍթի, պար-
տիպատութիւնն յոյժ մաղկայէւ, Կրժ-
բախտաւազ, հարողորմութեան մի
չիցներու պակասութիւնն ամենամեծ
բարեւը եւ հողագործութեան այս մա-
նեւոր ճիւղին յաւաքածաւն, զի մեծա-
քանակ միւրջ կը կորնչի չկրնալով ա-
րտածուի, Հողագործութիւնն եւս ընդ-
հանրապէս խոցը վիճակի ու մէջ է,
Թուրք մշակները լրմորով կը քաղթեն,
1878 թի է վեր 82,760 (ութսուն երկու
հազար) ընտանիք մէկնեցան այն կող-
մերէ, Անոնք տեղ գաղթականները
(Մայականները բռնի կողմ) հաստատե-
ցան, որը յունիս բաւական միջոցներ
է տեղական փորձագուծիւնէն զուրկ են,
Այս գաղթականներ կարող գաւառն հաս-
նալով իրենք իրենք խորհրդեացան, եւ երբ
պարտաւոր միջոցներն սպառեցին, հար-
կաբեցեան ուրշին ծառայութեան մէջ
մտնել իրենք օրախմբով բանտերուն,
Հաղորդակցութիւնն միջոցներու բար-
եւորման անհնաժեշտ է այս կողմաց
գրագրական ։

ՆԱԹԱԼԻ ԹԱԳՈՒՀԻՆ . Թա՛ն իւր
լիս 16 թուով խմբագրականին մէջ հե-
տեւեայր կը գրէ .

«Մեր մասնաւոր տեղեկութեանց
նայելով, Սերաիոյ գաւաթադանս. ի.

նախին կրթութեան խնդիրը պատ-
մանակ եղած է Թաղաւորին և Թա-
ղաւճօրի գոմարեան։ Միլան Թա-
գաւոր կ'ուզէր Գերմանիոյ մէջ կրթե-
լար։ Թաղաւճին ալ իւր որդւոն չա-
նայն օգտաւոր կը համարէր որ կըը-
ն Թաւեր ա'յն երկրի մէջ ուր որ մը
նշխանութիւն պիտի վարէր։ Թաղաւճ-
օրի և Իշխանիկն ալ ևս ընտելաբար
ճշդիւ որոշումն էին, Յատկապէս ահա-
նախած էր թէ Իշխանիկ ի Գերմանի-
այն կրթութեան միջոցին Թաղաւճին պիտի
հարկերորդա վրայ, և զաւակն հետ արձա-
կարդնէր ի Սեղաւան պիտի անցունէր,
իսկ համաձայնութիւն, 1887 ապրիլ
ինչ կնքար, ճշդիւ գործարկեցաւ Թա-
ղաւճ օրի կողմէ։ Իւր ուղեւորութիւն
ն խորմ, յորում ոմանք չահարէսք
ազգայական սերնատութիւն իւր տե-
ւան, յառաջացոր որոշումն էր Թա-
ղաւճօրին հետ, Խորին Սեղաւանձին
Թաղաւճին ամուսնին հետ Մանաւորտան
ուղեկորեաւ, և զաւակն յաճմեմեւ եւր ճա-
ւոր Պատեն գտած սեռն ի Վիեննա, և
հետ անցոր Երկամեայ ընտելութեան
պարմանաժաւը, զոր կնքեալ համաձայ-
նութեան համեմատ Սեղաւան մէջ ա'յն
ուղեւոր իրաւունք ունէր, Թաղաւճին
ն զոր պնդեց այս համաձայնութեան
վրայ։ Միւրեմնձալ խնդրելով ամուսնի
արտօնութիւն Պեկրեյով պատու, և

Իրանիւ Տատատուիլէն յառաջ, Թագաւոր չպատասխանէ, Թաղաւորն ինչն ինչեան գնաց ի վերջ տարուիս պարիկ ամուսն, Հոն տեսաւ Թագաւորն, և հնազանդեալսն նորա հրամանին, որ վերք թէ վնց չբարթ յետեաճէ իւր վերադարձ ի Պիկրատ, որ գաւառաւանդ, իշխանը կրնայ տալագն ինքարկել, Միւս կողմէ, լոկ ինքեդուրթին մ'է քաղաքական դերքը վերադարձի Թաղաւորն, որ իւր վեբն պատգաւուհայ պարտականութիւնքն յատարած է՝ 1876 և 1885 է աղետալի պատերազմաց մէջ իւր կորովաւոր ինքեմբ որ բարեգործութեամբ խաւ պահելով ազգին հռահոն, 1885ի վերադարձան պատերազմին տանի ալ յապաւապեցաւ Թաղաւորին հրամանելու դիտաւարութեան, և մերժեց իւնին առաքարկեալ իտաւալալութիւնը, պայթալի Թաղաւորն, Սերպա վերաբաւառնալ ինքերկով կը կրթնուի իւր առաջնին տան մէջ ընդունուելու համար տանի վնդ ունեցն իրաւաց վրայ, քնչկէս և երկուստեք կնուած համապախութեանքը վրայ, Թաղաւորն պատանալ իտաւալ տեսաւ ամուսնաւորութեան պահանջն, և Էրթոթիլ զորավարին ինքապաքին առաքարք, Թաղաւորն իւր ճնշով բանեցնելով նոր կարգաւորութիւն մը տառադրել տարու հաւաք, զոր ալ մերժեց խաւիկ, Լուսն մը տեսնելովութեանց, այս է գործին ընտեճըն, հակառակ Գերմանիոյ կանա-

Պուլկարիոյ Երեսմութնանական ժողովոյն վերջին նստաշրջանին մէջ բուհ-արկուած օրէնքին համեմատ, որ տա-
ւեալն 60 000 Գըն -

ատկացնէր դրական և դիտական գործը, պոլիտիկ կառավարութիւնը իր կանոնադրի մը խնամքովորդ գաղափարներէն և պատմութեան ուսումնասիրութեան համար, իրաւական պարզեցիկ որոյ տրուիլ այն անձնանց որոյ յայտնի նախնեաց ձեռագրերը կամ թէ՛ բնուրդը կարողութիւնները, անոնց որք կտորներ և զերէն ժողովրդային անտիպ երգերը, աշակեց և աւելցնում արածը ընդորինաւորութիւնները, կամ նկարաւորութիւնները որովորդային բարոյական և սովորութեանց, իրենցանք նախաբանը իւր ախիւր ի յայտնի պիտի ածէ դանոնը:

—Իտալիոյ Ռազաւորին երբայր Ա-
նտոն յիշատակն իւր բրոյ դաւանին հետ
մուտն յիշանաւ առիթիւ, որ ծանօց-
իլ թէ Պապին, որ Հաւանած է այս
արօրինակ ամուսնութեան, ամին
արև յիշն հաշուով իւր 400 հասո
դպիւնի ամուսնութեանց հաւանու-
նին կուտայ, արտօնելով ժողդաբա-
րը կամ Յօրդգալարն, իրենց հոգոր
նր բրոյ դաւին հետ ամուսնանալու:
Իշն հաշուով իւր 500 խնդաբարք
մատուցանի ամն տարւ, և Պապն
սպիւն 120 հասոր կը սրբէ՛է: Բայց ծե-
շումար զրամ վառնել պէտք է
պահիս շնորհ մը ձեռք բերելու հա-
մար:

(ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՐԵՎՅՈՒՆԵՐ)

—Քուրդներն հակե կը հեռագրուի թէ
կը հէկը կարս քեթեքսպուրկէ վերա-
արձին Քուրդներն հակ (Դանիա) և Սթոք-
սը (Աուգա) ակտի արտիկէ :

— Թանձերէ կը հեռադրուի թէ
պալիւտան պպտաւթ ցեղերն, որոց վը-
ր թալած էր Մարոքի Սուլթանն իւր
անկաւ, հպատակեր են ն. վեհա-
առութեան :

— Որոշուած լինելով թէ Խաղիւր
աւաժառաքն ուղեւորութիւն մըն է
լնտոն, Խաղիւր ատաքին գործոց
խորոց նախարար Ռուդլանթի Վոմս
Լոնտոնի դեսպան է այժմ, Հռոմ
եւաց՝ նախարարապետ Գ. Բրիլլիէ
աւանգներ ստանալու, Իլլանտին այ-
լու Բիւլնի տարած:

— Զուլուներուն շարժումն, ըստ նո-
սագոյն լրոց, տկարանալու վրայ է ե-
ր :

—Միշին Գերմանիոյ և Ռուսիոյ Կայսրաց տեսակցութեամբ խարաղողեան պահպանուող նոր պահպանութիւնը ստացած էր Թուրին, ծանրաւ լուր քի Ռուսիայէն, քոյ տուող էր արեւի ճանգարանութիւնը հիւսնային ձեւ կարողութեան ճամբ լոկ չոց մէ մեծագոյն շարժման մը պատաստուելու, Ռուս Կառավարութիւնը արագիւրէ եղել մնալուն բանակին վրայ նշանաւոր լաւելում մ'ընել, կայսրով 36 հատ նոր հետեակ գունդեր 2,000 զօրը, 12 հատ նոր վայելոր 2,000 զօրը, 10 գունդ ճրակեան հեղադոր և 10 գունդ ար. հրետանու քո նոր գնդող մեծագոյն մարդ զինուոր տեղեկի արեւմտեան (Աւստրիոյ և Երմանիոյ սահմանակից) գաւառաւոր, Հրետանու նոր գունդերուն պիւն տրուի սովորականին կըրկն Թուով

ԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔՈ

ԿԱՐԺԱՊԵՏԻՆ ԱՂԶԻԿԸ

ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Գրաթիվէն մայրը, կը կասկածի իր իւր
զարգացող սիրած ըլլալ Աստուծոյ ի-
ջապարհաբար . . . Եր անոր, դեռ ոչ ինչ
պէտք Գործընդէս փախել, բանտարկուի իւր
խտը . . . այդ Աստուծոյ ինչ Երանդական ի-
րութիւն ունի դեռ, իւր անդոր ու ան-
կէնքը այդ իմանալով մէջ, որ ինքն ի-
մէջ զինք . . . սալայի փորձ մ'ալ կ'ընե-
նա ահա, շէմաւ կուգամ ես, Կ'ընէ՛մ
մէկնէ ղէպի գուռը իմ խոյանդէս Հաստա-
տաքայլ, մեկնելու դիտմամբ. բայց իւր
Գործընդէս քըջ պիտի երեքտալիս մէկնէմ
զիւրեղ ինչ կը իմանալանք ու անդա-
նալի որ իմ գամէ զինք այդ դրան տակ
Ձերտիւր . . .

Քաղաքացի կը կանչէ սպասաւորը, կը հրամայէ անոր երթալ տօքթիւս Սեւեռ։ Ինչ տունն է իրեն կանչել գիշը, և երբեք տունը չըլլայ նա, երբաւ Հայքսնել «կարժապետն էի ինչպէս է հրամարդ»։ Կը մեկիկ սպասաւորը նոյնհասակայն, ընդ-տարալաւաւոր և ըսելու համար. «Տօքթիւսը տունը չէր, հիւսնալին ըսիւ ինչ եղեր. հրամարդն աւ ինտոր է նէ անակն է»։ «Մահահարճ»։ Քայտ յայ գիշերը պիտի երթալ տունն լատորի վերին սնգամա-

էր համար, հաստատապէս մտադրած էր զայն, պիտի երթայ. իւր արօրիս ամենեւնի ընկնում եւ տաքացաւորացը զգացումներն ինչեւ որք եւ իր գործիքին իւր մէջ. պիտի երթնայ. . . սակայն հարկ է որ մայրը նշնէ խախտ, որպէս զի յետոյ գաղտնի կարենաւ իրախիշիկ տնէն, Կ'ստուռ լրացիր ձեռքը, եւ միայն ձեռքը կ'ստուռ, զի չէր կրնար իրեն խեղտել. ամեն տողորի մէջ Աստղիկին չէր իր արդարայ. անհասկուն է. քանի՜ ժամը չէ ժամը, թացք չէ կրնար ժամայոյցը ինչպիշիկ որպէս չէ չը կասկածեցնէ մայրն, որ պնքեան ուշ եր յամուրի նշնէ, այս ահա թաղեց նա իր Կոմիւնիստ, որ չէր գիտեալ իր անհասկուն տունն Կոմիւնիստը նշնէն, եւ կ'էր զիտեալը ինչպէս կը դուրսէն լրացիր Գարեգինի մօր ձեռաց մէջ Ի տես մօրն որ նշնէր իր պարտաւորութիւն. . . Սեւմ' եղած է մայրն որ նշնապնքեանիւ ու շիւտեցած ճաշէն, կ'ապա մը յետոյ Գարեգինէ էր անհշուկ թաղելով որ տունը տուն ծայրերով կուգայ իւր մօր սենեկին դրան անպակ դռն. իւր տուն չկայ, ոչ յօրանեցուն չտէլ եւ ոչ աւտօբիլի ճծմիւս, քիսեցած է. . . » Եր տրուի ինչ ռուքին իր սփարը, պիտի կրնայ իր Կոմիւնիստ, եւ կը կրկնապատէ իր զգուշութիւնը սանդղէն ինչպէս համար. . . մայրը չէ վառացում, եւ Աստղիկը տեսնել իր ընկերին սոսկաւոր իր համար. . . երբնի՜նք իր Կոմիւնիստի թիւին. . . կ'ընէ վար լոկին ու անհշուկէն, երեք աստիճան մնաց բակը հասնելու. թաց այդ երեք անիծեալ աստիճաններէն միայն որք Ի բուն ոտից հարուածներով տակ թաղախախտ է, կը ճարձաւի աստիճան, կարծես զայրախորով Գարեգինի մօր ձեռքը իր Կոմիւնիստի մօր ձեռքը.

ինքն դիվերսիայի այս ոտնահարումովն տակ
դուր թուշու հը գործով. հը զապհ հը
ռանկ իր չուռնի վարդեղին որդես իր ը-
ուրթեան մէջ լռէ թէ արթնցած է մոյրը
արեւադարձարը ոչ. ու առաջին անգամ
լրջով գտադարձ կ'ուրեանց գողութեան
ընկերաւորն դժուարութեանց վրայ:

Բայց արդէն զբան տակն է, հը վա-
հ մտաւարկին մը, բան մը փնտելու-
րեցովն ունի, բռնած է հովազին իր-
ը. վերին ածգետն մը համար տակնը
հը նէ. զգէլի տանդուրն հակելով, ծայն չկայ,
ը բանայ դուռը, մտնով հը քոցէ, ահ-
աւորին իրարու վրայ սեղանով:

Գրեւորէ քան զէն որ կայ, ցերեկէն
կամ ուշիկէնսն անձեւեր չէ գտարձն
եւ ու պոյմ աւելի տեսարարութի կը հո-
ւ. հետեւ չէ փարփախութի տուեալ, լայց
նա նուազն վեց վայելեալի կը տեսէ ի
նոս ձոն. ձմեռնաւոր պարտեւի եւ որք քա-
նայեալ են, միշտէն փողոցն ու դէմաւտ, այլ
արարման վրէ քալէ Գարեգին, վասնոր
լայ. գիշերուանս աղբ պահուն չիլած է
յոս անեւ տեսեր մը. ո՞րքան հեռի կը
տեսէ Աղբարեկի փարփախութի տուեալ
նա գիշեր. այլ արարածութի կը շնորհմ ահա՛
պէջ անուր. գ տեսիր. Վերայ կը փռտէ ին-
քայ քիտեզ մը ինչ՞ չիլածս արդեօք հոն. »
Եւ այդմ կը բալէ վարանոտ ըսցար՝ Թէ
այրեկեանէ մի վեր աւելի եւս խոտա-
նած օդը պոսի տառաքանքի գինը կը ձո-
ւեայք անս զրան եւ որքան աւելի կը
տեսնայ քան տեսէ վհամի իւր դու-
ռուն. Աստիգիտ ժամանակ ամօտեւ, արար-

Գործի՝ այնպիսի ցուրտ մը, ասորումս մը
կ'զգայիր իւր հոգեւոր մէջ որ ապոււնն չը
պարկի զգայն իւր մարմնիցն առոււնն զիւնն
բայցնի զայժ Թաւադիկի ցուրտին մէջ։
Հասաւ, եւ նա որ վարչիկեան մը առաջ
հասնիկ կ'ուզէր, ինչո՞ւ ապ հառաւոր զը-
թան բախօցը, ինչո՞ւ իր վարանն, կը
դուրդուէ։ Ահ, իր արօրի՜ իւր սիրան
եւ բարեմիւր Գործիկին մտա՞ծ էր իերեւն
ի՞նչ չգտաւ զը պարկի ունեան զրան բաշ-
խեւո, պիտի իր իւր արօր բարաբախումն
ու զուրք բանալ պիտի իմուէ՞ս։
Հանգարտո՛ւ, հէ գ Գործիկին, հան-
գարտո՛ւ, երբեք չը պիտի ըննն որտի՞զ
Հայեր, երբեք չը լսեցին։ Ատտիկն իւր
անկողնոյն մէջ, որ դառաւ զը գտաւան
պարկեան վարչիկան մը յետոյ, վերական
ալանքեմեանն քաղա՞ծ, չը՛ բոր. է՜, եթէ
չը իր իւր, չառ ուր չէ՞ . . .

Զարկաւ է դուռու Գարեգին մեղմե
այնպէս ինչպէս՝ իր զաւիթիս դուռու այն
տակ ուր Դանաւը վը կարձի . եւ պահ մը յե-
տոյ դղուշութեամբ վեր էնկելով, վարձա-
պետօնէ թափել միայն իր համարձակի
հարցոցն ինչ ինչուս է ևստիցի . Արաւ-
նի Հարմար ր «եղբ օրեդու» հասնող կին
մ'է արմարտոր, որ հայ կինն է վըրձա-
պէս, իր պատասխանն «Ատուա՜մ . . .»
Գարեգին տիրակալ մը իր յառա՛հող զգիլ
վարձապետը զոր կ'արգիլէ ոտքի էնկելի
է տես իւր . նստած է նա իւր աղչիւնն օե-
նիկն իրան իրան մը ձա՛ղ բազմոցի մը վրայ .
ինքն էս կը նստի անոր մօտ եւ առաջիկ
չիփիկ եղբայր վայրկեանանքի յետոյ իր հա-
մարձակի խոնարհ ու չափ խոնարհ . եւ .

104 մը Հարցելի թէ շնե՞րան է առթերօրը՝
 էդ վարձապետին առանց մի քանի վեր
 արձգածպա՛նու՝ կ'արտասուէ լաւի։
 — Տղա՛յ մի՛ ըլլա՛ր, Անդրանիկ՛ի աղա,
 ուն ճիւղիկներուդ սիրտ տալու տեղ,
 ուն կուրա . . . կը թթի՞ովէ Կարեղին։
 — Միւսները՛ արժէ, Գաղտեղին՛ էֆֆֆուր,
 իսկները՛, շնի գոտիւր Գաղտեղի՛ն ըստը,
 մեր ձեռքէն կ'ածան ըրիւնք, մնացածը
 Լստածա՛ն . . . ք
 Աւ վարձապետը վերադառնի Կ'սկսի ար-
 արտա՛ն։

Գրաբեզիկի ամօրից մի քանի խօսք եսս կը
ստայ ուրբը վարօպապահու եւ գլուռու
համար կ'ենէն տեղէն իւր ոտքնէն ծայրե-
րուն վրայ մինչեւ Աստուիկի ննջաստե-
նէն դուռն յառաջանալու ուր կ'իյնաւ սո-
վորում եւ։ Աղաւիկ հանքն ուր քանդու-
շայելիցը լուր կ'ենէն սննդէն, իւր աղ-
լան ճով լիւրիցը ներս, ուր հերարմա-
ստում է անոր անկողնոյն ճով, եւ եթէ
չլի անկողնոյն վերաւոր մերթ չը չարօք,
չիմէ պիտի քանդեցնելու սոս թէ ծայրն
ը կայ չնա՝ կորուսում է Աստուիկ անոր
ըջ, եւ իւր ցցեալ սուէրքն եւ մայր ուր
ննջաւորիկ ծաղբը կը գծեն վերամակն
ըայ։ Գրաբեզիկ չը տաններ Աստուիկ
կ'ենք ուր օտարն զարմած է, եւ իւր
շայրն ու դրան զարթուած է կոնանց ու
լիւնադար կը շարժէ զլուրէն ժամացոյցի
օձանակին նման։ ձեռքն ունի փոքրիկ
ընէն ընէն զոր կը շտապէ մերթ, տօքերդն
նախօք է տաւած իրեն։ Գրիմանալու կա-
ղուցիւթն ունի խեղճ մայրն, երբք գլիւն-
էն է մկն չը քրքած է զարմած ու

և եւ Հինդ տարի առաւ դարձեալ ճիշդ եւ դիւրեւ անգրեւ մնացած է, բայց որորդ որ ճմաւ է Աստուիկ, կեանք է առաւ անոր զոր խաճաճորդին մէջ իւր ժամոց մատուցած է, եւ Հինդի երեւե ճիշդ յետոյ անոր մահը, անոր պատահաւ՝ պիտի տեսնէ՝ ու ի՞նչ տորարդը ինչակ որ կարծես իւր բնականց պրտին ան վրդովաւ յկարարեալ է, ամեն ինչ ին ի խուռն է անը եւ դիւրագեանքն է, զգարարքի մը հետքը եւ իրէ. զատաւալ բարձր մի վրով դրուած են տարաւորութիւն իւր իւրեանց աղքատիկ ինքնութիւններէն, չորքն տարալոյ մասորեկ ու իւր թափաճել տեսնեկն եւ խուլ խուլ րդեկով խարխուլ պատուով անգրեւ, կուռուռեցն ու երեքեկն ապը հորմը. զգարարդերէն, կարծես մարդեալ մ'ըլլա՛ր պատասխանած անոնց միջոյն յետերուն տակ որ իւր վայէ՛ եւ զարին իւր դանդաղ թեւերը կը չարժէ անոյն, Պատրի երկրպագով փայտէ սեղան կայ անպաճան, այր վրայ դրուած են զար շինը դիւրեւոր, դիւրաւորութիւն թանկ անկերուն զով զոր ի արձակ եւ տաքն հեռուն անկերեւ դրուած կրակաբաւ միջով, որ կարծես մաքաթակ, մարմնիկ ի տեղ անհունան ցրտին դէմ որ օտ ինն է գաղաղով ապը սղաբարդ անհուն մէջ, յարաւոր աթուռ մ'ալ կայ անհուն մը այր վրայ է հանձնել զբզրիկ մը. զանհոգիւս վարժարարութիւն «Փնիլի» չէ, որ չառ ի գեղգուռած զատաման է. րդեկն է զոր չէ՛ք մայրն անտեղմ զարեւոր տար արկանն գլխուն մերեւ.

